

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Swierczewskiego

KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

Egz. Nr 1

ppłk dypl. M. GRODZKI

ZABEZPIECZENIE TYŁOWE kp(kcz)bp(bcz)
W DZIAŁANIACH BOJOWYCH

BIBLIOTEKA
KATEDRY TAKTYKI TYŁÓW
LIPIEC 1969

36509

WARSZAWA

LIPIEC

1969

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

~~XXXXXXXXXX~~
Egz. Nr 1

ppłk dypl. M. GRODZKI

**ZABEZPIECZENIE TYŁOWE kp(kcz)bp(bcz)
W DZIAŁANIACH BOJOWYCH**

AKADEMIA SZTABU
GENERALNEGO
KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW
im. gen. broni
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

36509

452-60

WARSZAWA

LIPIEC

1969

Stron 36

Przeł. prot. 12657.

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY TAKTYKI TYŁÓW

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

T A J N E
Egz.nr...

Czpo płk dypl. Walenty LITWA

Dnia " " 1969 r.

ZABEZPIECZENIE TYŁOWE kp/kcz/ bp /bcz/
W DZIAŁANIACH BOJOWYCH

WARSZAWA

Lipiec

1969 rok

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
KATEDRY TAKTYKI TYŁÓW
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

36509

Spis treści :

I WSTĘP

II Zadania w zakresie zabezpieczenia tyłowego na szczeblu
kp /kcz/ i bp /bcz/.

III Zabezpieczenie materiałowe kp /kcz/ i bp /bcz/ w działaniach -
niach bojowych.

1. Zaopatrywanie w materiały pędne i smary:

a/ zaopatrywanie pododdziałów w mps podczas marszu
na duże odległości;

b/ zaopatrywanie pododdziałów w mps w natarciu.

2. Zaopatrywanie w amunicję:

a/ zaopatrywanie pododdziałów w amunicję w natarciu;

b/ zaopatrywanie pododdziałów w amunicję w obronie.

3. Zaopatrywanie w żywność.

IV. Zabezpieczenie medyczne kp i bp.

V. Zabezpieczenie techniczne kp /kcz/ i bp /bcz/.

VI. Organizacja tyłów batalionu.

VII. Dowodzenie tyłami batalionu.

I. W s t ę p :

Rodzaj działania i sposób wykonywanego zadania wywiera wpływ na zabezpieczenie tyłowe walczących pododdziałów. Na zabezpieczenie tyłowe kompanii i batalionu wpływają takie warunki współczesnego pola walki jak: użycie broni masowego rażenia /bmar/, duża siła ogniowa i uderzeniowa innych środków walki, szybkie tempo działań, duże głębokości zadań, manewrowy charakter walki oraz gwałtówne zmiany sytuacji na polu walki.

Pododdziały bojowe /bp, bcz, kp, kcz/, aby mogły wykonać postawione im zadania, muszą być terminowo zaopatrywane w potrzebny sprzęt techniczny: uzbrojenie, wozy bojowe, pojazdy mechaniczne, sprzęt łączności, chemiczny, inżynieryjno-saperski, kucalnie polowe i części zamienne oraz środki materiałowe takie jak: amunicja, materiały pędne i smary /mps/, żywność, umundurowanie i inne, a ponadto muszą być zabezpieczane pod względem technicznym i medycznym. Zadania w zakresie zabezpieczenia tyłowego na omawianym szczeblu wykonują osoby funkcyjne i pododdziały tyłowe kp, /kcz/, bp /bcz/.

W warunkach współczesnego pola walki terminowe i całkowite zabezpieczenie materiałowe, techniczne i medyczne jest podstawowym warunkiem decydującym o wykonaniu postawionego zadania bojowego. Nie do pomyślenia jest pozbawienie walczących pododdziałów chociażby na krótki okres czasu potrzebnych do wykonania zadania bojowego środków materiałowych oraz niezbędnego zabezpieczenia technicznego i medycznego. Pododdziały bez środków materiałowych nie mogą prowadzić działań bojowych i do takiego stanu dopuścić nie wolno. Dlatego zaopatrywanie pododdziałów musi być systematyczne.

Każdy żołnierz w celu wykonania zadania musi otrzymać na czas i w określonej ilości amunicję i żywność, musi być umundurowany i wyposażony w sprzęt indywidualnej ochrony przed bronią masowego rażenia oraz w materiały sanitarne niezbędne do udzielania pierwszej pomocy medycznej. Wozy bojowe i pojazdy mechaniczne muszą być zaopatrzone w paliwo, oleje i smary. Dostarczanie wszystkich środków materiałowych na czas i w określonej ilości w dużym stopniu zależy od osób za to odpowiedzialnych, od ich znajomości zasad i sposobów dostarczania zaopatrzenia do bez-

pośredniego użytkownika jakim jest żołnierz, wóz bojowy i pojazd mechaniczny.

W obecnych warunkach działania bojowe mogą być prowadzone z użyciem i bez użycia bmar, ale przy ciągłym zagrożeniu jej użyciem. W działaniach bojowych bez użycia bmar siłą niszcycielską zgrupowań npla będą klasyczne środki walki. W tym wypadku zużycie różnych rodzajów amunicji będzie stosunkowo duże, co pociąga za sobą potrzebę zwiększonego dowozu, a często i gromadzenia tych środków. Natomiast w działaniach z użyciem bmar znacznie większe będzie tempo działań, dlatego można zakładać, że będzie mniejsze zużycie amunicji, natomiast wzrośnie zużycie mps.

-----x-----

W skrypcie niniejszym zostanie omówiony zakres, zadań osób funkcyjnych odpowiedzialnych za zabezpieczenie materiałowe, techniczne i medyczne kp, kcz, bp, bcz oraz siły i środki przeznaczone do wykonywania tych zadań. Ponadto podane zostaną sposoby zabezpieczenia tyłowego pododdziałów, organizacja tyłów bp /bcz/ i dowodzenie tyłami w działaniach bojowych.

I. ZADANIA W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA TYŁOWEGO NA SZCZEBLU

kp /kcz/ i bp /bcz/

Zadania w zakresie zabezpieczenia tyłowego w kp /kcz/ wykonują:

- dowódca kompanii;
- pomocnik dowódcy kompanii d/s technicznych /w kcz/;
- szef kompanii;
- starszy sanitariusz.

Dowódca kompanii obowiązany jest zawsze znać aktualny stan swego pododdziału i dbać o terminowe i całkowite zabezpieczenie kompanii w uzbrojenie, amunicje, materiały pędne i smary, żywność, umundurowanie oraz inny sprzęt i środki materiałowe niezbędne do wykonania zadania bojowego. Ponadto musi dbać o oszczędne i prawidłowe ich wykorzystanie, o terminowe przeprowadzanie drobnych napraw uzbrojenia, wozów bojowych, pojazdów mechanicznych i innego sprzętu stanowiącego wyposażenie kompanii. W zakresie zabezpieczenia materiałowego, technicznego i medycznego dowódca kompanii jest obowiązany do :

- meldowania przełożonemu o zużyciu połowy posiadanych zapasów ruchomych środków materiałowych w celu ich uzupełnienia;
- ~~utrzymywania~~ wozów bojowych i pojazdów mechanicznych w gotowości bojowej;
- organizowania pierwszej pomocy medycznej rannym, chorym i porażonym oraz terminowej ewakuacji ich z pola walki;
- meldowanie o stratach sanitarnych oraz o zniszczonym i uszkodzonym sprzęcie bojowym.

Dowódca kompanii w zakresie zabezpieczenia tyłowego otrzymuje wytyczne od dowódcy /szefa sztabu/ batalionu. Wytyczne te stanowią podstawę do określenia swoim podwładnym następujących danych:

- miejsce rozmieszczenia pododdziałów tyłowych batalionu oraz kierunek i sposób ich przesunięcia w toku działań;
- miejsce dla kompanijnego punktu amunicyjnego, kompanijnego punktu wydawania strawy, gniazda rannych i sposób działania tych elementów w czasie walki;

- sposób uzupełnienia amunicji w plutonach oraz miejsce i sposób tankowania wozów bojowych i pojazdów mechanicznych;
- sposób żywienia stanu osobowego i czas wydawania gorącej strawy lub suchego prowiantu;
- sposób ewakuacji rannych i chorych z pola walki;
- sposób dokonywania drobnych napraw i ewakuacji sprzętu technicznego.

Pomocnik dowódcy kompanii d/s technicznych /w kcz/

podlega bezpośrednio dowódcy kompanii, a pod względem fachowym zastępcy dowódcy pułku d/s technicznych. Ponosi on bezpośrednią odpowiedzialność za techniczną gotowość bojową wozów bojowych kompanii. Do obowiązków pomocnika dowódcy kompanii d/s technicznych należy:

- kierowanie eksploatacją, obsługiwaniem, naprawą będącego na wyposażeniu kompanii sprzętu pancernego i samochodowego oraz utrzymanie go w pełnej gotowości bojowej;
- kontrola zużycia paliwa oraz dopilnowanie terminowego tankowania wozów bojowych i pojazdów mechanicznych;
- kierowanie pracą załóg wozów bojowych w zakresie eksploatacji i drobnych napraw sprzętu;
- przygotowanie sprzętu do naprawy i przyjmowanie po naprawie;
- meldowanie dowódcy kompanii i zastępcy dowódcy pułku d/s technicznych o ilości i stanie technicznym wozów bojowych;
- organizowanie w czasie działań posterunku obserwacji technicznej /POT/ i ewakuacji uszkodzonych wozów bojowych;
- składanie zapotrzebowań na środki naprawcze oraz części i materiały zapasowe.

Szef kompanii podlega bezpośrednio dowódcy kompanii i jest przełożonym wszystkich szeregowców i podoficerów kompanii. Szef kompanii odpowiedzialny jest za terminowe dostarczenie żołnierzom kompanii amunicji, indywidualnych środków ochrony przed bmar, żywności i innych środków zaopatrzenia.

Do obowiązków szefa kompanii w zakresie zabezpieczenia tyłowego kompanii należy:

- organizowanie kompanijnego punktu amunicyjnego /kpa/, kompanijnego punktu wydawania strawy /kpws/ oraz przyjmowanie i wydawanie środków materiałowych bezpośrednim użytkownikom;

- organizowanie przeprowadzania drobnych napraw uszkodzonego sprzętu i wyposażenia znajdującego się w kompanii, a w wypadku konieczności odsyłanie uszkodzonego sprzętu do pułkowych warsztatów naprawczych;
- organizowanie punktów tankowania wozów bojowych i pojazdów mechanicznych zgodnie z decyzją dowódcy kompanii;
- dostarczanie żołnierzom prasy i przesyłek pocztowych;
- meldowanie dowódcy kompanii o zużyciu połowy zapasów ruchomych środków materiałowych;
- nadzór nad właściwym i terminowym udzieleniem pomocy rannym i chorym i ich ewakuacją;
- nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym kompanii.

Szef kompanii winien systematycznie dbać o to, aby każdy żołnierz był należycie i w terminie zaopatrzony we wszystkie środki materiałowe.

Starszy sanitariusz podlega służbowo dowódcy kompanii, a pod względem fachowym dowódcy plutonu medycznego batalionu. Podstawowym jego zadaniem jest organizowanie zabezpieczenia medycznego kompanii. W tym zakresie do jego obowiązków w ogólnym zarysie należy:

- znajomość rozmieszczenia batalionowego punktu medycznego;
- organizowanie samopomocy, pomocy wzajemnej oraz osobiste udzielenie pierwszej pomocy rannym i porażonym na polu walki;
- organizowanie wyszukiwania i wynoszenia rannych i porażonych z pola walki oraz przygotowanie ich do ewakuacji;
- oznaczanie i zabezpieczanie gniazd rannych do czasu ich zwińnięcia;
- nadzorowanie przestrzegania przez żołnierzy higieny osobistej;
- meldowanie dowódcy kompanii o stanie rannych i porażonych oraz o potrzebach w zakresie ich pełnego zabezpieczenia.

Na szczeblu kompanii dla organizacji zaopatrywania i obsługi pododdziałów, żołnierzy i sprzętu są organizowane:

- kompanijny punkt amunicyjny /kpa/;
- kompanijny punkt wydawania strawy /kpws/;
- kompanijne gniazdo rannych /kgr/;
- punkt obserwacji technicznej /POT/.

Kompanijny punkt amunicyjny jest to miejsce, w którym odbywa się przyjmowanie sprzętu uzbrojenia i amunicji^z transportu szczebla zaopatrującego oraz wydawanie bezpośrednim użytkownikom - żołnierzom. Miejsce dla kpa wyznacza każdorazowo dowódca kompanii. Najczęściej będzie to miejsce rozmieszczenia środka transportowego /samochodu, transportera/ wydzielonego wraz z amunicją przez dowódcę batalionu lub dowódcę wyższego szczebla. Kpa we współczesnych działaniach bojowych musi być elementem ruchomym. W kpa wykonuje się takie czynności jak: przyjmowanie i wydawanie uzbrojenia i amunicji, ładowanie taśm i magazynków naboju, przyjmowanie zdobycznego i uszkodzonego uzbrojenia i przygotowanie go do ewakuacji oraz prowadzenie ewidencji broni i zużycia amunicji.

Kpa /o ile jest organizowany/ winien znajdować się w ugrupowaniu bojowym kompanii, w odległości wzrokowej od dowódcy kompanii.

Kompanijny punkt wydawania strawy jest to miejsce ukryte, wyznaczone przez dowódcę kompanii, w którym przyjmuje się dostarczoną z batalionu i wydaje żołnierzom gorącą strawę lub suchą rację dzienną żywności. Kpws, ze względu na bezpieczeństwo żołnierzy podczas wydawania posiłków powinien być organizowany każdorazowo w innym miejscu, nawet wtedy gdy kompania przebywa w jednym rejonie przez dłuższy czas. Z tych też względów na kpws nie należy dopuszczać do zgrupowania się większej ilości żołnierzy. Spożywanie posiłku powinno odbywać się poza miejscem kpws.

Kompanijne gniazdo rannych /kgr/ jest to ukrycie terenowe w rejonie kompanii /zasłona terenowa, schron/, w którym gromadzi się rannych i chorych po udzieleniu pierwszej pomocy medycznej, i oczekujących na ewakuację.

Miejsce to powinno zabezpieczać rannych przed ponownym zranieniem. W kgr może znajdować się kilku lub kilkunastu rannych, a w zależności od ilości rannych może być w rejonie kompanii kilka gniazd rannych. Kompanijne gniazdo rannych powinno być dobrze oznakowane chorągiewkami z czerwonym krzyżem lub środkami podręcznymi. Miejsce kgr wyznacza dowódca kompanii, lub starszy sanitariusz, a w razie potrzeby każdy dowódca plutonu.

Punkt obserwacji technicznej /POT/ - jest to grupa ludzi wyposażona w środek transportowy i środki łączności. W skład POT wchodzi: pomocnik dowódcy kompanii d/s technicznych, starszy mechanik czołgowy i sanitariusz oraz gdy to jest możliwe, również i saper. Starszy mechanik lub sanitariusz pełni zarazem obowiązki dozymetrysty. W skład POT mogą również wchodzić zapasowe załogi czołgowe w celu przejęcia czołgów, gdy te będą sprawne, a ich załogi zostały obojętne. POT posiada zestaw indywidualny wozów bojowych służący do udzielania pomocy załogom czołgów w usunięciu powstałych uszkodzeń. Organizatorem POT jest pomocnik dowódcy kcz d/s technicznych. Zadaniem POT jest przesuwanie się w walce za kompanią w takiej odległości, która umożliwia prowadzenie obserwacji wszystkich walczących czołgów. Z chwilą zauważenia uszkodzonego wozu bojowego POT udaje się w to miejsce i ustala przyczynę uszkodzenia oraz w miarę możliwości ściągają taki czołg w miejsce ukryte i udziela mu niezbędnej pomocy technicznej. Zakres tej pomocy ogranicza się jedynie do usunięcia drobnych uszkodzeń oraz wymiany niektórych elementów o małej czasochłonności pracy, sięgającej do 30 minut. Czas ten nie może być dłuższy, gdyż POT mógłby wówczas oderwać się od kompanii i nie byłby w stanie prowadzić obserwacji, a tym samym udzielać niezbędnej pomocy walczącym wozom bojowym.

Do wykonywania zadań w zakresie zabezpieczenia tyłowego pododdziałów w czasie działań bojowych batalion piechoty posiada następujące pododdziały tyłowe:

- pluton zaopatrzenia;
- pluton medyczny;
- drużynę remontu wozów bojowych i pojazdów mechanicznych.

Pluton zaopatrzenia przeznaczony jest do zaopatrywania pododdziałów batalionu w żywność /w gorącą strawę i suche racje/ oraz inne środki materiałowe przydzielane z pułku. Pluton zaopatrzenia podlega dowódcy batalionu.

Zadania plutonu zaopatrzenia bp są następujące :

- przyjmowanie żywności z transportu szczebla zaopatrującego /z zasady pułku, a niekiedy również dywizji/;

- przygotowywanie i dostarczanie gorącej stawy oraz suchych racji dziennych żywności do pododdziałów batalionu;
- ewakuacja z pododdziałów uszkodzonego uzbrojenia różnego opakowania i łusek /szczególnie artyleryjskich/;
- organizowanie batalionowego punktu gospodarczego /bpg/;
- utrzymanie nakazanych zapasów żywności.

W batalionie na okres walki może być organizowany batalionowy punkt amunicyjny. Batalion może bowiem otrzymać z tyłów pułku zapas amunicji wraz z transportem.

Przydzielony na transporcie do batalionu zapas amunicji może być rozdzielony zgodnie z decyzją dowódcy batalionu do pododdziałów, lub być w dyspozycji dowódcy batalionu, a wówczas tworzy batalionowy punkt amunicyjny /bpa/, z którego zaopatrywane są w amunicje pododdziały.

Pluton medyczny przeznaczony jest do zabezpieczenia medycznego batalionu. Pod względem służbowym podlega dowódcy batalionu, natomiast pod względem fachowym - st. lekarzowi pułku.

Zadania plutonu medycznego batalionu są następujące:

- rozwijanie batalionowego punktu medycznego /bpm/;
- kierowanie pracą st. sanitariuszy w kompaniach i udzielanie im niezbędnej pomocy;
- ewakuacja rannych, chorych i porażonych z pododdziałów i udzielanie im pomocy medycznej /przedlekarskiej/ oraz przygotowanie ich do dalszej ewakuacji;
- prowadzenie rozpoznania medycznego w rejonie działania /rozmiszczenia/ batalionu;
- zaopatrywanie pododdziałów w materiały medyczno-sanitarne;
- szkolenie składu osobowego batalionu w zakresie udzielania pierwszej pomocy medycznej, w tym samopomocy i pomocy wzajemnej.

W plutonie medycznym batalionu udzielana jest pomoc medyczna przedlekarska, przy użyciu posiadanego wyposażenia /w formie różnych zestawów medycznych/.

Drużyna remontu wozów bojowych i pojazdów mechanicznych podlega bezpośrednio dowódcy batalionu, a pod względem fachowym zastępcy dowódcy pułku d/s technicznych. Posiada na swym wyposażeniu samochód specjalny /warsztat A/Sam/. Zadaniem drużyny remontowej jest wykonywanie obsługi technicznej transportów opancerzonych i pojazdów mechanicznych oraz przeprowadzanie drobnych bieżących napraw tych pojazdów.

Batalion czołgów posiada następujące pododdziały tyłowe.

- pluton medyczny - zadania jak pluton medyczny batalionu piechoty;
- drużyna gospodarcza - spełnia takie zadania jak pluton zaopatrzenia w bp.

III. ZABEZPIECZENIE MATERIAŁOWE kp /kcz/ i bp /bez/ W DZIAŁANIACH BOJOWYCH.

Wszelkiego rodzaju środki materiałowe, wyposażenie, sprzęt techniczny i środki medyczno-sanitarne dostarcza pododdziałom z zasady własnym transportem organ zaopatrujący.

Kompanie piechoty zaopatrywane są z bpg w żywność, natomiast pozostałe rodzaje zaopatrzenia dostarczane są im bezpośrednio z tyłów pułku, a niekiedy nawet z dywizyjnego punktu zaopatrywania /DPZ/.

Przydzielane zaopatrzenie do kp /kcz/ wydaje się żołnierzom lub uzupełnia się nim braki zaopatrzenia w sprzęcie bojowym kompanii.

Wszystkie środki materiałowe rozdzielane są na plutony lub bezpośrednio żołnierzom przez szefów kompanii, z wyjątkiem należności pieniężnych dla oficerów kompanii i batalionu, które wypłaca szef zaopatrzenia finansowego pułku.

Pododdziały wyznaczone do prowadzenia rozpoznania lub innych działań w oderwaniu od źródeł zaopatrzenia otrzymują amunicje, mps, żywność i inne materiały na cały okres wykonywanego zadania.

Pododdziały przydzielone lub wzmocnienia /do plutonu włącznie/ zaopatrywane są przez te pododdziały, do których zostały przydzielone, natomiast od kompanii w wyjątkach zaopatrywane są przez pułk.

Na wstępie niniejszego rozdziału stwierdzono że środki materiałowe dowozi organ zaopatrujący własnym transportem. Zgodnie z powyższym dowóz środków materiałowych do batalionu lub do kompanii dokonywany jest transportem pułku. W niektórych wypadkach zasada ta może być naruszona i wówczas batalion, na podstawie decyzji dowódcy pułku, będzie pobierał środki materiałowe własnym transportem. Sytuacje takie mogą wystąpić w okresie organizacji walki, kiedy batalion jako II rzut lub odwód pułku będzie rozmieszczony w pobliżu tyłów pułku.

Bardzo często we współczesnych działaniach bojowych dowóz środków materiałowych może odbywać się bezpośrednio z pułku do kompanii i na SO artylerii w celu uniknięcia prac przeładunkowych, a tym samym przyspieszenia procesu zaopatrywania pododdziałów.

Dowóz środków materiałowych do batalionu odbywa się na podstawie meldunków napływających z pododdziałów, lub zgodnie z przewidywaniami kwatermistrza oraz zainteresowanych szefów zaopatrzenia i służb, gdyż meldunki mogą docierać do nich z opóźnieniem.

1. Zaopatrywanie w materiały pędne i smary /mps/

W minionej wojnie przerzuty wojsk na duże odległości odbywały się w zasady transportem kolejowym. W przyszłej ewentualnie wojnie, ze względu na niebezpieczeństwo użycia bomb i jej niszczycielskie skutki, przegrupowanie jednostek odbywać się będą z reguły własnym transportem. Oprócz innych ujemnych skutków, tego rodzaju przerzuty wojsk wymagać będą dużych ilości paliwa. Stąd też, ze względu na konieczność wykonywania przez oddziały marszów na wielkie odległości własnym transportem oraz duże tempo i manewrowy charakter przyszłych działań, zabezpieczenie oddziałów i pododdziałów w MPS nabiera szczególnego znaczenia.

Materiały pędne i smary batalion otrzymuje z pułkowego składu mps. Są one dowożone transportem pułkowym do rejonów /miejsce/ rozmieszczenia pojazdów mechanicznej i wozów bojowych. Uzupełnianie mps w pojazdach mechanicznych

i wozach bojowych odbywa się w zorganizowanych przez szefa zaopatrzenia mps pułku /przy współdziałaniu dowódców pododdziałów/ punktach tankowania. Punkty te organizuje się w rejonach rozmieszczenia pojazdów mechanicznych i wozów bojowych.

Uzupełnianie mps w punktach tankowania odbywa się w ustalonym czasie i kolejności. Kolejność określa dowódca batalionu, natomiast czas uzgadniany jest z kwatermistrzem lub szefem zaopatrzenia mps pułku. Na podstawie tych ustaleń, szef sztabu batalionu na podstawie decyzji dowódcy batalionu podaje w zarządzeniu dowódcom pododdziałów czas, miejsce i kolejność tankowania pojazdów mechanicznych i wozów bojowych. Tankowanie może odbywać się w ten sposób, że cysterna podejżdża do poszczególnych pojazdów i wozów bojowych lub pojazdy i wozy bojowe podejżdżają do cysterny.

Wybór sposobu tankowania uzależniony jest od warunków terenowych. Brakujące paliwa i smary wydaje magazynier mps lub kierowcy cystern /samochodów ciężarowych, gdy uzupełnianie odbywa się z drobnej tary/. Odbiór paliwa dla całego batalionu potwierdza dowódca batalionu lub upoważniona przez niego inna osoba meldunkiem do dowódcy pułku o uzupełnieniu paliwa w batalionie.

Odnoszenie dokładnej ilości paliwa przekazywanego poszczególnym kierowcom jest w warunkach współczesnych działań bojowych niemożliwe, przede wszystkim ze względu na czas.

Zaopatrywanie w mps w różnych działaniach bojowych posiada określone cechy charakterystyczne.

Najbardziej charakterystyczne są sposoby zaopatrywania pododdziałów w mps w marszu na duże odległości oraz w natarciu. Dlatego w skrypcie zostaną omówione tylko te sposoby.

a/ Zaopatrywanie pododdziałów w mps podczas marszu na duże odległości.

Pododdziały pułku, wychodząc do rejonu alarmowego, muszą posiadać w pojazdach mechanicznych pracujących na benzynie 1 jednostkę napędzenia /jn/, jako zapas ruchomy oraz nie mniej niż 0,25 jn benzyny na każdy pojazd, jako zapas doraźny, a w wozach bojowych - pracujących na oleju napędowym

- 1 jn, jako zapas ruchomy oraz nie mniej niż 0,5 jn na każdy wóz bojowy jako zapas doraźny.

Pojazdy mechaniczne zapasy doraźne benzyny zabierają w kanistrach, które umieszczane są w przygotowanych do tego celu pojemnikach. Wozy bojowe zabierają zapasy doraźne oleju napędowego w beczkach stalowych 200 l, które umocowane są w ich tylnej części, w specjalnych uchwytach.

Rejony alarmowe od miejsca stałej dyslokacji znajdują się w określonej odległości do 30 km.

Na pokonanie tej odległości pododdziały zużywają część zabranych zapasów, które muszą być uzupełnione w rejonie alarmowym. Odtworzenie zużytego paliwa w zbiornikach pojazdów mechanicznych i wozów bojowych może nastąpić z zapasów posiadanych w kanistrach i beczkach lub z transportu tyłów pułku. Sposób uzupełniania paliwa w zbiornikach z transportu tyłów pułku jest korzystniejszy gdyż zapasy doraźne w kanistrach pozostają pełne /ich napełnianie nie jest wygodne/, natomiast transport pułkowy może później uzupełnić wydane paliwo z zapasów posiadanych w garnizonie.

Obowiązuje zasada aby pododdziały z rejonów alarmowych wychodziły zawsze z pełnymi zapasami ruchomymi i z zapasami doraźnymi.

Przed rozpoczęciem marszu osoby funkcyjne zainteresowane zaopatrywaniem pododdziałów w mps, a szczególnie szef zaopatrzenia mps pułku, powinny określić zasięg pododdziałów przy wykorzystaniu posiadanego paliwa i w zależności od tego zabezpieczyć pododdziały w potrzebną ilość mps jeszcze przed marszem lub przewidzieć uzupełnienie paliwa w czasie marszu, kierując się zasadą, aby po osiągnięciu rejonu wyjściowego posiadany zapas paliwa pozwalał im natychmiast wejść do walki /bez dodatkowego uzupełniania/. Stosownie do przewidywanego zużycia mps /przy uwzględnieniu współczynników: manewrowo-ta ycznego i eksploatacyjnego, które zmniejszają zasięg przebiegu na 1 jn/ można do pododdziałów przydzielić dodatkowy transport pułkowy z mps.

W ten sposób ilość paliwa w batalionie może wzrosnąć do około 1,5 jn benzyny i 2,0 jn oleju napędowego. Taki stan paliwa

umożliwia prowadzenie marszu na odległość około 300 km, a po osiągnięciu rejonu wyjściowego na wejście do działań bez uzupełniania mps w pododdziałach.

W czasie marszu organizowane są krótkie i długie odpoczynki. Podczas długiego odpoczynku należy przetankować paliwo z transportu pułkowego, natomiast krótkie odpoczynki kierowcy wykorzystują na uzupełnianie zbiorników wozów bojowych i pojazdów mechanicznych z kanistrów i beczek /z zapasów doraźnych/.

b/ Zaopatrywanie pododdziałów w mps w natarciu.

Batalion do natarcia przechodzi z rejonów wyjściowych położonych w głębi lub z podstaw wyjściowych położonych w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem.

W każdej sytuacji po zajęciu rejonu wyjściowego należy przystąpić do uzupełniania paliwa w zbiornikach pojazdów i wozów bojowych.

W rejonie wyjściowym położonym w głębi lub w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem należy uzupełnić paliwo do pełnych zapasów ruchomych, tj. do 1 jn, a niekiedy zgromadzić również zapasy doraźne potrzebne na pokrycie zużycia, zwłaszcza w wypadku braku możliwości dowodzu paliwa w czasie walki.

O ile batalion rozpoczyna natarcie z pełnymi zapasami ruchomymi paliwa, to ilość ta wystarcza w zasadzie na cały dzień walki i nie ma potrzeby uzupełniania zbiorników w toku działań bojowych tym bardziej że w czasie natarcia, ze względu na duże tempo i manewrowość działań, nie ma ku temu odpowiednich warunków.

Mogą jednak zaistnieć takie sytuacje, w których wyniknie konieczność uzupełniania paliwa w czasie natarcia, szczególnie może to dotyczyć czołgów. Sprawę uzupełniania paliwa w czołgach w czasie natarcia reguluje dowódca bp do którego czołgi zostały przydzielone. Dowódca batalionu wskazuje w takiej sytuacji, który pododdział czołgów, gdzie i kiedy ma uzupełnić paliwo.

Wskazany pododdział zajmuje w tym celu bezpieczne miejsce za zasłoną terenową od strony nieprzyjaciela. W miejsce to na sygnał podjeżdża środek transportowy z paliwem /cysterna lub samochód z beczkami/ dla zatankowania wozów bojowych. Po zatankowaniu czołgi wracają do swojego szyku bojowego.

Podczas walki zatrzymywanie wszystkich czołgów jednocześnie celem uzupełnienia paliwa jest niemożliwe, gdyż nie można nawet na krótki okres czasu pozostawić walczących pododdziałów takiej siły ogniowej, jaką stanowią czołgi. Całość pojazdów mechanicznych i wozów bojowych batalionu uzupełnia paliwo w rejonie ześrodkowania z chwilą wyprowadzenia z walki po wykonaniu zadania. Uszkodzone wozy bojowe i pojazdy mechaniczne, które po drobnej naprawie wracają do swych pododdziałów, uzupełniane są w paliwo przez grupy naprawczo-ewakuacyjne.

2. Zapopatrywanie w amunicję

W bp /bcz/ powinny być stale utrzymywane określone zapasy ruchome amunicji. Zapasy te utrzymuje się przy żołnierzu i sprzęcie.

Zapasy ruchome w miarę zużywania winny być uzupełniane do pełnych norm, niezależnie od sytuacji bojowej. Zapasy amunicji w bp /bcz/ gromadzi się na podstawie rozkazu /zarządzenia/ kwatermistrzowskiego pułku, w którym określa się ilość amunicji jaką należy zgromadzić, w jakim terminie, kto i kiedy ją dowozić oraz limity zużycia.

Do bp /bcz/ amunicja dowożona jest najczęściej transportem pułku. Mogą jednak być przypadki, że dowóz amunicji dokonany będzie transportem dywizji, ze względu na brak w danej sytuacji transportu w tyłach pułku lub brak czasu na realizację dowozu wszystkim pododdziałom transportem pułkowym. Niekiedy bp, na polecenie dowódcy pułku, może pobierać amunicję własnym transportem, szczególnie wówczas, gdy będzie on w II rzucie lub odwodzie. Dowóz amunicji odbywa się bezpośrednio do kp /kec/, gdyż w tyłach batalionu brak jest transportu do przewożenia amunicji.

Amunicja artyleryjska przewożona jest bezpośrednio na stanowiska ogniowe /SO/, a czołgowa w rejon rozmieszczenia czołgów. Do dowozu /pobierania/ amunicji mogą być wykorzystywane za zezwoleniem dowódcy transportery opancerzone.

W dalszej części skryptu zostaną omówione zasady zaopatrywania bp /bcz/ w amunicję w natarciu i obronie.

a/ Zaopatrywanie bp /bcz/ w amunicję w natarciu.

Przed rozpoczęciem natarcia, bp /bcz/ winien posiadać pełne zapasy ruchome amunicji i ewentualnie w transporterach opancerzonych lub na przydzielonych pojazdach mechanicznych określone zapasy doraźne.

Po zajęciu rejonu wyjściowego do natarcia położonego w głębi lub z podstaw wyjściowych położonych w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem należy przystąpić o ile zajdzie taka potrzeba do uzupełnienia w pododdziałach amunicji do nakazanych norm.

Stan zapasów po osiągnięciu rejonów wyjściowych zależy zazwyczaj od dotychczasowych działań pododdziałów.

W każdej sytuacji, wszelkie braki amunicji w rejonie wyjściowym do natarcia są uzupełniane z zasady z tyłów pułku.

W celu sprawniejszego dotarcia transportu z amunicją do miejsca przekazania zapasów pododdziałom na polecenie szefa sztabu batalionu wysyła się przewodników; których zadaniem jest doprowadzenie transportu z amunicją do wyznaczonych kompanii /baterii/. Dowiezioną amunicję przyjmuje /kwitując odbiór/ szef kompanii i organizuje natychmiast jej rozdział. Ponadto szef kompanii na opróżniony transport załadowuje sprzęt i materiały przeznaczone do ewakuacji.

Podczas natarcia zapasy amunicji w pododdziałach powinny utrzymywać się w granicach norm zapasów ruchomych i w miarę ich zużycia być uzupełniane. Amunicję do pododdziałów dowozi się bez względu na zaistniałą sytuację bojową, warunki terenowe i atmosferyczne oraz oporę dnia, na podstawie meldunków z pododdziałów lub przewidywań, w zależności od natężenia działań.

Na podstawie doświadczeń z ćwiczeń i kalkulacji zużycia przyjmuje się, że pułk dowozić będzie do batalionu w ciągu dnia walki amunicję przeciętnie trzy razy, tj. pierwszy raz zwykle po wykonaniu zadania bliższego, następnego i po dniu walki.

W czasie natarcia dowóz, a szczególnie samo przekazanie amunicji pododdziałom będzie dość utrudnione. Dlatego też może ono być przeprowadzone w zasadzie wtedy, gdy zaistnieją ku temu dogodne warunki. Warunki takie mogą zaistnieć podczas zatrzymania pododdziału względnie spieszenia się, spowodowanego silnym oporem npla, lub podczas prowadzenia natarcia w mniejszym tempie.

b/ Zaopatrywanie bp /bcz/ w amunicję w obronie

Zaopatrywanie pododdziałów w amunicję w obronie w zasadzie niewiele różni się od sposobów zaopatrywania w natarciu.

Ze względu jednak na charakter walki obronnej można wyróżnić następujące właściwości:

- większe możliwości i potrzeby gromadzenia zapasów doraźnych wszystkich rodzajów amunicji przy żołnierzach i sprzęcie, co uwarunkowane jest dużym natężeniem ognia w walce obronnej;
- większe trudności w dowozie amunicji do pododdziałów będących na przednim skraju obrony i znajdujących się pod aktywnym oddziaływaniem i wzmożoną obserwacją npla.

Duże trudności mogą wystąpić też w dowozie amunicji dla pododdziałów wykonujących kontrataki oraz w warunkach zarysowującego się okrążenia.

Pododdział, który wykonuje kontratak, powinien być zaopatrzone w amunicję przed rozpoczęciem kontrataku. Dotyczy to również pododdziałów mogących znaleźć się w okrążeniu. Pododdziały w okrążeniu, do których nie można dowieźć amunicji drogą lądową mogą być w miarę możliwości zaopatrywane drogą powietrzną.

Dowódca batalionu w tej sytuacji nakazuje organizowanie zbiórki amunicji dostarczanej drogą powietrzną /drogą zrzutów/ lub przyjęcie ze śmigłowców.

Pododdziałom wycofującym się z zajmowanych pozycji na kolejne rubieże organ zaopatrujący może pozostawić amunicję na kierunkach ich wycofywania się. Amunicja ta będzie składana na głąb lub przekazywana wraz z transportem. O miejscu złożenia amunicji powiadamia się dowódców pododdziałów.

W wypadkach braku amunicji spowodowanego trudnościami w dowozie, dowódcy pododdziałów obowiązani są wprowadzić oszczędny reżim ognia.

Obrona jak wiadomo, jest działaniem wymuszonym, chwilowym i prowadzonym w interesie natarcia, dlatego w toku walki obronnej, o ile pozwala stan przydzielonych zapasów z pułku, należy tak organizować uzupełnianie amunicji, aby pododdziały posiadały zapasy zbliżone do norm, co umożliwi im w każdej korzystnej sytuacji przejść do natarcia.

3. Zaopatrywanie w żywność

Za organizację zaopatrywania batalionu w żywność odpowiedzialny jest szef sztabu batalionu, który przekazuje polecenia w tym zakresie dowódcy plutonu zaopatrzenia.

W celu umożliwienia zaopatrywania żołnierzy w gorącą strawę, batalion posiada na swym wyposażeniu trzy kuchnie polowe. Zasadniczymi pododdziałami batalionu są trzy kompanie piechoty; jedna kuchnia więc przypadać będzie na jedną kp.

Pozostałe pododdziały batalionu /bateria artylerii, pluton łączności i pododdziały tyłowe/ będą przydzielone do tych kuchni, w zależności od ich bojowego wykorzystania. Przydziału pododdziałów do poszczególnych kuchni dokonuje szef sztabu batalionu.

Przydzielone do batalionu /kompanii/ pododdziały wzmocnienia w sile do plutonu otrzymują wyżywienie w tej kompanii, do której zostały przydzielone, a dowódca kompanii ponosi pełną odpowiedzialność za ich wyżywienie.

Przydzielone pododdziały w sile od kompanii wzywają się zaopatrywane w żywność przez swoje pododdziały /oddziały/, z których przybyły.

Małym grupom żołnierzy na okres wykonywanego zadania przydziela się skrzynki do gotowania stawy, a pojedynczym żołnierzom kuchenki turystyczne do gotowania kawy i podgrzewania konserw.

Żywność do batalionu dostarczana jest codziennie z kompanii zaopatrzenia pułku w ilości jednej rdz "W" /wojennej/ na pokrycie dziennego zużycia. Zwiększony dowóz żywności będzie realizowany tylko wówczas, gdy zapas żywności w bp zostanie zniszczony. Dostarczoną z pułku żywność przyjmuje dowódca plutonu zaopatrzenia potwierdzając jej odbiór na asygnacie. Na odwrocie asygnaty znajduje się jadłospis. Dowódca plutonu zaopatrzenia na podstawie asygnaty oraz stanu żywności otrzymanego ze sztabu batalionu dokonuje rozdziału żywności na poszczególne kuchnie. Przygotowanie gorącej stawy w bp odbywa się na podstawie rozkazu dowódcy batalionu /szefa sztabu/ w sposób scentralizowany w bpg.

Przygotowanie gorącej stawy może również w niektórych wypadkach odbywać się zdecentralizowanie, a mianowicie w ten sposób, że kuchnie zostaną przydzielone do dyspozycji poszczególnych kompanii. Takie sytuacje mogą zaistnieć w marszu lub gdy kompanie będą wykonywać samodzielne zadania, lub działać w znacznym oddaleniu.

W zależności od rodzaju działań, zaistniałej sytuacji bojowej, warunków terenowych i klimatycznych oraz posiadanych sił i środków stosuje się następujące sposoby żywienia pododdziałów batalionu:

- żywienie w postaci gotowanej stawy - wg zasadniczej zależności żywnościowej "W";
- żywienie przy pomocy suchych należności żywnościowych - "S" /suchej/ i "P" /podróżnej/;
- żywienie sposobem mieszanym /posiłek gotowany i suchy/:

Zaopatrywanie żołnierzy w gorącą stawę odbywa się, w zależności od sytuacji bojowej i istniejących warunków, 3-2 razy dziennie.

Należności suche przeznaczone są do przygotowywania trzech posiłków, które można spożywać na zimno lub na gorąco /po podgrzaniu/.

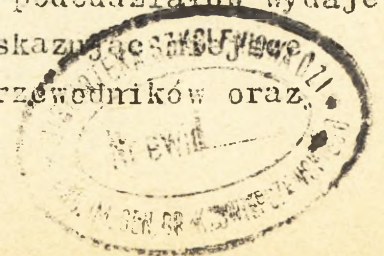
Żywnienie sposobem mieszanym polega na stosowaniu części produktów z należności żywnościowej "W" dla przygotowania gorącej strawy i części należności suchej. Żywnienie tym sposobem może odbywać się następująco:

- żołnierze otrzymują dwa razy gotowaną strawę i 1/3 racji należności suchej;
- żołnierze otrzymują jeden raz gotowaną strawę i 2/3 racji należności suchej.

W czasie przebywania pododdziałów w rejonie alarmowym i wyjściowym do natarcia, a także w okresie organizacji walki, ze względu na stosunkowo korzystne warunki, należy zaopatrywać żołnierzy w gorącą strawę trzy razy dziennie. W toku walki zaopatrywanie żołnierzy w gorącą strawę 3 razy na dzień będzie utrudnione, dlatego wówczas należy gorącą strawę wydawać 2 razy dziennie - przed i po walce, a w zamian trzeciego gorącego posiłku /obiadu/ wydaje się 1/3 racji należności suchej, którą należy przekazać żołnierzom przy śniadaniu, tj. przed walką. W wypadku zupełnej niemożności dostarczenia żołnierzom gorącej strawy wydaje się całodzienną należność suchą "S".

Jak już wyżej wspomiano gorącą strawę w batalionie przygotowuje się w zasadzie centralnie w bpg, a w związku z tym sposób dostarczania gorącej strawy z bpg do żołnierzy będzie następujący: dowódca plutonu zaopatrzenia melduje szefowi sztabu o przygotowaniu gorącej strawy, który zawiadamia dowódców pododdziałów o planowanym dowozie, żądając jednocześnie określenia miejsca, do którego dowóz strawy ma nastąpić tj. wyznaczenia kpws. Jeżeli dojazd do kpws jest trudny poleca się ponadto wysłanie z pododdziałów przewodników do bpg lub wyznaczonych miejsc, celem doprowadzenia samochodów z kuchniami do swych pododdziałów. Przewodnicy powinni otrzymać od dowódców pododdziałów dokładne dane odnośnie miejsca bpg lub miejsca oczekiwania samochodów z kuchniami, miejsca kpws i drogi dojazdu do kpws. W tym czasie szef kompanii powiadamia plutony o miejscu kpws oraz czasie i kolejności pobierania gorącej strawy.

Polecenie na dowóz gorącej strawy do pododdziałów wydaje dowódca plutonu zaopatrzenia szef sztabu, wskazując

sposób wykorzystania transportu w drodze powrotnej.

W zakresie zaopatrywania batalionu w żywność dość specyficzne cechy występują w marszu.

Organizacja i sposób żywienia pododdziałów podczas marszu uzależniona jest w pierwszym rzędzie od warunków i czasu trwania marszu. Inaczej przebiegać będzie wyżywienie w marszu dziennym, z przewidywaniem długiego odpoczynku, a inaczej bez takiego odpoczynku. Istotnym czynnikiem jest również czas trwania długiego odpoczynku. Długie odpoczynki w marszu dziennym mogą wynosić 2-4 godz. Jeżeli długi odpoczynek trwać będzie więcej jak 2 godziny, wówczas istnieje możliwość przygotowania jednodaniowego posiłku z koncentratów, zakładając, że wszystkie prace pomocnicze /przygotowanie wody, opału/ wykonano na ostatnim krótkim odpoczynku. Jeżeli natomiast odpoczynek trwa do 2 godzin, wówczas istnieje jedynie możliwość przygotowania i wydania gorącej kawy.

Żywnienie w tym stanie osobowego w takim wypadku będzie się odbywać przy użyciu rdz. "S", wydanej żołnierzom przed marszem, a gorące posiłki wydawane będą przed i po wykonaniu marszu.

IV. ZABEZPIECZENIE MEDYCZNE kp i bp

W warunkach współczesnych działań bojowych przy użyciu broni masowego rażenia, straty sanitarne będą niewspółmierne do możliwości służby medycznej, szczególnie kompanii, batalionu i pułku. W tym stanie rzeczy bardzo często, bez względu na warunki i sytuację bojową, ranni i porażeni żołnierze nie będą mogli otrzymać niezbędnej pomocy ze strony fachowego personelu medycznego, a zmuszeni będą udzielać tej pomocy sobie sami lub uzyskiwać ją od swoich kolegów. Dlatego też wszyscy żołnierze muszą posiadać przeszkolenie sanitarne pierwszej pomocy, jest sprawą bardzo istotną, gdyż od tego zależy w znaczącej mierze powrót rannego do zdrowia.

Zabezpieczenie medyczne kompanii organizuje starszy sanitariusz, a zabezpieczenie medyczne batalionu - dowódca plutonu medycznego. Starszy sanitariusz kieruje się wytycznymi dowódcy kompanii i dowódcy plutonu medycznego batalionu, natomiast w batalionie podstawą organizacji zabezpieczenia

medycznego są wytyczne dowódcy batalionu i st. lekarza pułku. Wytyczne st. lekarza dla dowódcy plutonu przekazywane są poprzez dowódcę lub szefa sztabu batalionu.

Pierwszą pomoc medyczną w czasie walki żołnierze w zasadzie udzielają sobie sami lub okazują ją im ich koledzy oraz st. sanitariusz kompanii.

W wypadkach lekkiego zranienia żołnierz udziela sobie pomocy sam, wykorzystując do tego celu opatrunek osobisty i jeśli tylko może bierze udział nadal w walce. W wypadku gdy żołnierz takiej pomocy udzielić sobie nie może, pierwszej pomocy zobowiązany jest udzielić mu kolega.

Okazywanie pomocy przez jednego żołnierza drugiemu przyjęto nazywać pomocą wzajemną lub pomocą koleżeńską.

Zakres pierwszej pomocy obejmuje:

- założenie opatrunku;
- założenie opaski uciskowej /zakładający winien zaznaczyć czas jej założenia/;
- unieruchomienie złamanych lub podejrzanych o złamanie kończyn przy pomocy środków etatowych lub podręcznych;
- ogrzanie rannego /okrycie, podanie gorącej kawy/ - jako profilaktyczne zwalczanie szoku pourazowego;
- nałożenie odzieży ochronnej w rejonie skażonym lub zagrożonym skażeniem;
- gaszenie palącej się odzieży.

Pierwszej pomocy udziela się rannemu na miejscu zranienia, odcinając go w bezpiecznym miejscu /za zasłoną terenową, w transeje itd./ w celu zabezpieczenia przed ponownym zranieniem, jak również uchronienia samego siebie. Jeżeli jest w pobliżu więcej rannych należy ich zbierać w większe skupiska, w tzw. kompanijne gniazda rannych /kgr/, organizując je przy drogach umożliwiających podjazd transportu ewakuacyjnego. Kgr winny być oznaczone widocznym znakiem /chorągiewką z czerwonym krzyżem, bandażem itp./ dla szybszego ich odnalezienia i przyspieszenia tym samym ewakuacji.

Sposoby wynoszenia rannych na polu walki zależą od rodzaju i jakości zranienia, warunków bojowych, terenowych i klimatycznych. Do najbardziej charakterystycznych

sposobów można zaliczyć : wynoszenie na boku, na plecach, przy pomocy pasa noszowego, na płaszczu ochronnym, na noszach lub innych środkach podręcznych.

W wypadku trudności w odszukaniu rannych, ze względu na ograniczoną widoczność i pokrycie terenowe, st. sanitariusz przy pomocy żołnierzy wyznaczonych przez dowódcę kompanii /batalionu/ organizuje przeszukiwanie rejonu, w którym mogą znajdować się ranni, w sposób zwany "grabie sanitarne".

W wypadku niemożności wyniesienia rannych /a szczególnie ciężko rannych/ na skutek silnego ognia npla, dowódca plutonu medycznego prosi dowódcę batalionu o przydzielenie transporterów opancerzonych do ich wywiezienia.

Ranni z kompanijnych gniazd rannych ewakuowani są z zasady do bpm transportem plutonu medycznego. Mogą być oni również ewakuowani bezpośrednio do PPM transportem kompanii medycznej, co znacznie przyspieszy udzielenie rannym pomocy lekarskiej, którą zapewnia PPM.

W różnych działaniach bojowych sposoby zabezpieczenia medycznego będą w zasadzie odmienne.

W okresie organizacji marszu batalion będąc w rejonie alarmowym lub innym rejonie ześrodkowania, przy niedużej ilości rannych prowadzi ich ewakuację transportem plutonu medycznego do kompanii medycznej /PPM/, a nawet do wskazanych przez st. lekarza pułku najbliższych szpitali cywilnych.

W sytuacji gdy jest większa ilość rannych, ewakuacja ich prowadzona będzie zawsze „na siebie” tj. kompania medyczna prowadzić będzie ewakuację z batalionu do PPM lub innych urządzeń medycznych.

W czasie marszu pierwszej pomocy medycznej udziela się w formie samopomocy i pomocy wzajemnej. Rannych i porażonych, o ile nie jest ich dużo, a rodzaj zranienia na to pozwala, ewakuuje się do najbliższego szpitala znajdującego się przy trasie marszu. O ile natomiast rodzaj zranienia nie pozwala na dalszą ich ewakuację to po udzieleniu im pierwszej pomocy pozostawia się ich przy drodze w ukryciu, pod opieką sanitariusza, do chwili podejścia plutonu medycznego lub kompanii medycznej. W czasie marszu rannych i porażonych można przekazywać do punktów pomocy medycznej organizowanych na marszrutach

przegrupowujących się wojsk przez siły i środki OTK.

Ewakuacja medyczna podczas marszu winna być tak zorganizowana, aby transport plutonu medycznego batalionu był jak najmniej obciążony, natomiast do ewakuacji rannych i porażonych powinien być wykorzystywany w pierwszej kolejności transport sanitarny kompanii medycznej pułku lub nawet transport dywizyjny przydzielony do batalionu jako wzmocnienie.

W natarciu, w celu zapewnienia sprawnej i szybkiej pomocy oraz ewakuacji rannych i porażonych z pola walki, pluton medyczny /bpm/ powinien znajdować się bliżej walczących pododdziałów i rozmieszczać w miejscach ukrytych i dogodnych do pracy. W toku walki pluton medyczny przegrupowuje się za walczącymi pododdziałami skokami, tak aby nie oderwał się od nacierających pododdziałów.

Praca bpm odbywa się w miejscach chwilowego zatrzymania się przy skupiskach rannych w celu udzielenia potrzebnej pomocy.

Pluton medyczny udziela rannym i porażonym pierwszej pomocy medycznej i pomocy przedlekarskiej, której zakres obejmuje:

- sprawdzenie i poprawienie względnie nałożenie opatrunku;
- sprawdzenie, poprawienie lub nałożenie opasek uciskowych;
- poprawienie lub zmiana prowizorycznego unieruchomienia kończyn;
- zapobieganie wstrząsowi pourazowemu przez podawanie morfiny, środków nasennych i przeciwbólowych i innych antybiotyków;
- zamknięcie odmy otwartej maszynym opatrunkiem;
- udzielenie pomocy porażonym środkami trującymi i promieniotwórczymi;
- przeprowadzenie segregacji oraz przygotowanie rannych i porażonych do dalszej ewakuacji.

Czas na udzielanie pomocy medycznej podczas prowadzenia natarcia jest bardzo ograniczony, dlatego też zakres tej pomocy jest zawężony, a większą uwagę zwraca się na ewakuację.

W działaniach obronnych sposób i zakres udzielanej pomocy medycznej będzie podobny jak w natarciu. W obronie bpm należy rozmieścić za ugrupowaniem bojowym batalionu, tak aby nie znajdował się w zasięgu ognia broni strzeleckiej, artylerii batalionu i czołgów npla. Istotnym momentem w działaniach obronnych organizowanych w bezpośredniej styczności z nplem jest jak najszybsza ewakuacja rannych z pododdziałów zajmujących przedni skraj obrony, aby ranni i porażeni nie zostali przechwyceni przez npla.

W okresie organizacji obrony należy zwrócić szczególną uwagę na zgromadzenie większej ilości środków opatrunkowych, gdyż ilość strat sanitarnych będzie większa aniżeli w natarciu.

V. ZABEZPIECZENIE TECHNICZNE kp /kcz/ i bp /bcz/

Zabezpieczenie techniczne ma na celu utrzymanie uzbrojenia, wozów bojowych i pojazdów mechanicznych oraz sprzętu łączności, inżynieryjno-saperskiego, chemicznego, polowego sprzętu kwatermistrzowskiego i innego sprzętu technicznego w należytych stanie i stałej gotowości do wykorzystania w walce.

Zabezpieczenie techniczne organizują:

- w kcz - pomocnik dowódcy kompanii d/s technicznych wg wytycznych przełożonego fachowego wyższego szczebla;
- w kp i bp - pomocnik dowódcy bp d/s technicznych wg wytycznych zastępcy dowódcy pułku d/s technicznych;
- w zakresie rakiet i uzbrojenia - szef uzbrojenia oddziału;
- w zakresie technicznego sprzętu łączności, sprzętu inżynieryjno-saperskiego, sprzętu chemicznego, polowego sprzętu kwat - właściwi szefowie rodzajów wojsk i służb oddziału.

Zabezpieczenie techniczne obejmuje:

- organizację prawidłowego wykorzystania sprzętu technicznego;
- obsługę techniczną;
- ☛ naprawę i ewakuację sprzętu technicznego;
- zaopatrywanie w potrzebne do naprawy i obsługi technicznej materiały naprawcze i części zapasowe.

Organizacja prawidłowego wykorzystania sprzętu technicznego polega na ścisłym przestrzeganiu zasad jego przeznaczenia i eksploatacji, a tym samym zapewnienia normalnej pracy i sprawności technicznej sprzętu.

Obsługa techniczna i utrzymanie sprzętu technicznego w stałej gotowości bojowej wymaga ciągłej troski ze strony tych wszystkich, którzy go użytkują i nim dysponują. Obsługa techniczna jest jednym z podstawowych przedsięwzięć zabezpieczenia technicznego, Obsługa techniczna wozów bojowych i pojazdów mechanicznych ma na celu wykrycie i usunięcie niesprawności mechanizmów, zwiększenie przebiegów międzynaprawczych, utrzymanie jak najmniejszego zużycia mps w trakcie eksploatacji oraz zapewnienie bezpieczeństwa jazdy.

Wozy bojowe i pojazdy mechaniczne są sprawne technicznie, gdy nie wymagają naprawy i mogą być w każdej chwili wykorzystane.

Wozy bojowe i pojazdy mechaniczne znajdujące się w gotowości bojowej, muszą mieć wykonane kolejne wymagane przeglądy techniczne, posiadać określony zapas przebiegu kilometrów oraz posiadać nakazany zapas paliwa. Czołg ponadto musi mieć sprawne uzbrojenie i zapas amunicji.

Obsługa techniczna winna być przeprowadzana planowo, w zależności od przebytych kilometrów /motogodzin/. W działaniach bojowych dla przeprowadzenia obsługi technicznej wykorzystuje się wszystkie możliwe okazje, a zasady jednak przeprowadzana ona będzie w okresie organizacji walki i po wykonaniu zadania bojowego.

Obsługę techniczną można przeprowadzać w toku działań, podczas przerw w prowadzeniu ognia, podczas zatrzymania, a w marszu podczas odpoczynków.

Obsługiwanie techniczne wozów bojowych i pojazdów mechanicznych obejmuje następujące czynności:

- sprawdzenie sprawności poszczególnych mechanizmów i ich regulacji;
- usuwanie drobnych uszkodzeń i dokręcanie śrub;
- wymianę drobnych części, np. zawleczek, uszczelk itd.;

- uzupełnianie wody, płynów specjalnych, ładowanie akumulatorów i doładowywanie gaśnic;
- sprawdzenie ukompletowania w części zapasowe, urządzenia, urządzenia noktowizyjne i sprzęt ppoz.;
- wymianę olejów i smarów.

Prace wchodzące w zakres obsługiwania technicznego wykonują załogi /kierowcy/ przy pomocy mechaników, pod bezpośrednim kierownictwem dowódców i ich pomocników d/s technicznych. W celu skrócenia czasu obsługi technicznej, przydziela się do obsługi sprzętu żołnierzy i środki obsługiwanania i remontu /warsztaty/ pododdziałów naprawczych.

W warunkach bojowych środki obsługiwanania muszą być kierowane do rejonów, w których znajdują się wozy bojowe i pojazdy mechaniczne. Na obsługę techniczną składa się obsługa codzienna i okresowy przegląd techniczny.

Sprzęt techniczny wskutek normalnej eksploatacji, szczególnie w toku walki, ulega zużyciu i uszkodzeniu.

W celu przywrócenia pierwotnego stanu technicznego sprzęt taki należy naprawiać. Naprawa, w zależności od stopnia uszkodzenia, może być dokonywana w kompanii, batalionie, pułku lub warsztatach remontowych wyższego szczebla. Drobne uszkodzenia wszelkiego rodzaju sprzętu technicznego usuwane są przez użytkowników danego sprzętu. Dla usunięcia poważniejszych uszkodzeń kiedy już wymagani są fachowcy, np. rusznikarze lub mechanicy wraz z odpowiednimi środkami naprawczymi, sprzęt taki - w zależności od sytuacji bojowej - odsyła się do warsztatów naprawczych pułku lub wyższego szczebla albo środki naprawcze z odpowiednimi fachowcami przybywają do uszkodzonego sprzętu dla dokonania naprawy na miejscu. Naprawy przeprowadza się przed walką i podczas walki, wykorzystując wszystkie przerwy w prowadzeniu ognia.

W marszu napraw drobnych uszkodzeń sprzętu technicznego dokonuje się podczas odpoczynków. Istotnym znaczeniem ma tutaj zamykanie techniczne kolumny marszowej.

Zamykanie techniczne stanowią siły i środki przeznaczone do udzielania pomocy technicznej, materiałowej i medycznej załogom uszkodzonych wozów bojowych oraz kierowcom pojazdów mechanicznych w czasie marszu. W wypadku uszkodzenia

wozu bojowego w czasie marszu kierowca zjeżdża na prawą stronę drogi, w miejsce w miarę zamaskowane i niezwłocznie przystępuje do wykrycia i usunięcia uszkodzenia. Jeżeli sam kierowca nie może usunąć uszkodzenia, czeka na pomoc technicznego zamykania kolumny. Warsztat naprawczy znajdujący się w rejonie kolumny batalionowej dokonuje naprawy w zasadzie do czasu zbliżenia się następnej kolumny. W razie nie ukończenia naprawy, wóz powinien być holowany, a naprawa dokonana w rejonie odpoczynku lub też pozostawia się zakończenie naprawy mechanikowi wraz z załogą. Po usunięciu uszkodzenia wóz taki jedzie w ogonie kolumny i swoje miejsce zajmuje dopiero w rejonie odpoczynku. Uszkodzone wozy i pojazdy mechaniczne nie nadające się do holowania i naprawy, ewakuowane są do punktów zbiórki wozów /pojazdów/ uszkodzonych przez techniczne zamykanie kolumny pułku.

Naprawa uszkodzonych wozów bojowych i pojazdów mechanicznych w czasie walki dokonywana jest siłami pododdziałów i oddziałów oraz siłami szczebla wyższego. W bp i bez wykonuje się tylko naprawy bieżące wozów bojowych i pojazdów mechanicznych przy wykorzystaniu etatowych środków naprawczych, a niekiedy przy pomocy środków pułkowych. Naprawa bieżąca obejmuje: wymianę uszkodzonych części, usunięcie niedomagani poszczególnych zespołów i mechanizmów oraz wykonanie prac spawalniczych i ślusarskich.

W celu jak najlepszego wykorzystania środków naprawczych w czasie działań bojowych należy właściwie rozmieścić środki naprawcze w rejonie działania batalionu. Ich miejsce rozmieszczenia wyznacza dowódca batalionu z reguły w rejonie zgrupowania większości uszkodzonych wozów bojowych i pojazdów mechanicznych. Podczas walki obserwację wozów bojowych prowadzą punkty obserwacji technicznej - POT /zadania ich omówione zostały w rozdziale II/. Dla udzielenia pomocy technicznej oraz przeprowadzenia napraw uszkodzonych wozów bojowych w miejscach ich uszkodzenia organizuje się ze składu warsztatu naprawczego pułku grupy naprawczo-ewakuacyjne /GNE/. Grupa naprawczo-ewakuacyjna wyposażona jest w odpowiednie siły i środki do wykonania niezbędnych napraw oraz uzupełnienia

środków materiałowych, a nawet udzielenia pomocy medycznej oraz ewakuacji, gdy taka konieczność zachodzi. W działaniach bojowych POT utrzymuje stałą łączność z GNE, której melduje o ilości, miejscu i rodzaju uszkodzenia wozów bojowych. Wozy bojowe naprawione przez POT lub GNE dołączają po uzupełnieniu środków materiałowych do swych pododdziałów i kontynuują walkę.

Do obsługi i naprawy sprzętu technicznego, przede wszystkim wozów bojowych i pojazdów mechanicznych, potrzebne są odpowiednie narzędzia oraz części zapasowe w celu wymiany uszkodzonych, jak również inne materiały określone tabelami należności.

Brakujące ilości części zapasowych oraz innego sprzętu batalionu otrzymuje z właściwych składów pułkowych /PPG/ na podstawie meldunków i zapotrzebowań, zgodnie z decyzją właściwego szefa służby pułku. Materiały te dowożone są do pododdziałów transportem pułkowym, niekiedy dywizyjnym razem z innym rodzajem zaopatrzeniem.

VI. ORGANIZACJA TYŁÓW BATALIONU

Tyły batalionu, aby mogły należycie wykonywać swoje zadania związane z materiałowym, technicznym i medycznym zabezpieczeniem pododdziałów batalionu podczas działań bojowych, muszą być zorganizowane stosownie do sytuacji i rodzaju działań bojowych/decyzji dowódcy/, z uwzględnieniem warunków terenowych i atmosferycznych.

Organizacja tyłów batalionu powinna zapewniać jak najlepsze ich wykorzystanie, szybki manewr nimi, sprawne dowodzenie oraz maksymalne bezpieczeństwo przed ogniem npla, a szczególnie przed bronią masowego rażenia.

Podstawą organizacji tyłów batalionu jest:

- decyzja dowódcy batalionu do działań;
- rozkaz /zarządzenie/ kwatermistrzowskie pułku;
- zarządzenia /wytyczne/ st. lekarza i pomocnika d-cy pułku d/s technicznych.

Organizacja tyłów batalionu jest częścią składową organizacji działań bojowych batalionu i obejmuje:

- przygotowanie tyłów do ciągłego zabezpieczenia materiałowego technicznego i medycznego pododdziałów;

- rozmieszczenie i przegrupowanie pododdziałów tyłowych;
- wyznaczenie, przygotowanie i ochronę dróg dowozu i ewakuacji;
- organizację ochrony i obrony tyłów.

Przygotowanie tyłów do ciągłego zabezpieczenia tyłowego to przede wszystkim pełne ukończenie i wyposażenie pododdziałów tyłowych oraz uzupełnienie potrzeb materiałowych zgodnie z obowiązującymi normami. To również przeprowadzanie szkolenia taktycznego, politycznego i fachowego z całym stanem osobowym pododdziałów tyłowych.

Rozmieszczenie i przegrupowanie pododdziałów tyłowych uzależnione jest od rodzaju działań bojowych, zadania bojowego batalionu, sytuacji oraz warunków terenowych i atmosferycznych.

Pododdziały tyłowe batalionu rozmieszczają się stosownie do ugrupowania bojowego batalionu - w rejonie /miejscu/ wyznaczonym przez dowódcę /szefa sztabu/ batalionu. Miejsce rozmieszczenia tyłów batalionu winno być w miarę możliwości rozpoznane, w celu ustalenia jego przydatności do pracy tyłów.

Zasadą jest, aby pododdziały tyłowe batalionu rozmieszczone były w granicach rejonu ześrodkowania swego batalionu na kierunku jego działania, w ugrupowaniu bojowym lub bezpośrednio za ugrupowaniem batalionu.

W rejonie alarmowym lub rejonie ześrodkowania pododdziały tyłowe batalionu rozmieszczają się w zasadzie w jednym miejscu nakazanym przez dowódcę batalionu /szefa sztabu/.

W zależności od sytuacji bojowej i decyzji dowódcy batalionu poszczególne pododdziały tyłowe mogą być jednak rozmieszczone w różnych miejscach.

Pluton medyczny może być rozmieszczony bliżej pododdziału, w którym znajduje się największa ilość rannych, a drużyna remontowa w miejscu zgrupowania pojazdów mechanicznych /wozów bojowych/ wymagających obsługi technicznej i drobnej naprawy. Pluton zaopatrzenia powinien być rozmieszczony w miejscu zapewniającym dogodne warunki pracy związanej z zaopatrywaniem pododdziałów batalionu.

W marszu pododdziały tyłowe batalionu maszerują w ogonie kolumny marszowej batalionu /przed zamykaniem technicznym/ w kolejności: pluton medyczny, pluton zaopatrzenia i drużyna remontowa,

Podczas marszu w przewidywaniu boju spotkaniowego celowe i uzasadnione jest rozmieszczenie pododdziałów tyłowych wewnątrz ugrupowania batalionu, a zwłaszcza plutonu medycznego i drużyny remontowej, co umożliwi szybsze ich użycie do medycznego i technicznego zabezpieczenia walki.

W natarciu rozmieszczenie i przegrupowanie pododdziałów tyłowych uzależnione będzie od sposobu jego przejścia do działań batalionu.

W wypadku przejścia batalionu do natarcia z rejonów wyjściowych położonych w głębi, w trakcie przemarszu pododdziałów na rubież wprowadzenia do walki, pluton medyczny przesuwają się za kompaniami I rzutu, natomiast pozostałe pododdziały tyłowe maszerują za ugrupowaniem batalionu. Drużyna remontu może się również przesuwać razem z plutonem medycznym.

W wypadku przechodzenia batalionu do natarcia z bezpośredniej styczności z nplem pododdziały tyłowe są już rozmieszczone i ukryte. W tej sytuacji pozostają one do chwili rozpoczęcia natarcia w dotychczasowym miejscu rozmieszczenia.

Podczas natarcia pododdziały tyłowe batalionu przegrupowują się za walczącymi pododdziałami skokami od jednego do drugiego ukrycia, tak aby się od nich nie oderwały i nie przerwały swej pracy w zakresie materiałowego, medycznego i technicznego zabezpieczenia. Jeżeli do batalionu został przydzielony transport pułkowy z amunicją i paliwem, to przegrupowuje się on razem z plutonem zaopatrzenia /bpg/. Transport ten, po przekazaniu zapasów pododdziałom, zgodnie z zarządzeniem kwatermistrza pułku powinien być pozostawiony w określonym rejonie lub skierowany do kompanii zaopatrzenia pułku. Opróżniony transport za zezwoleniem kwatermistrza może być wykorzystany do ewakuacji rannych. Pododdziały tyłowe batalionu ze względu na szybkie tempo natarcia, nie mają

możliwości rozwijania się, a będą jedynie zatrzymywać się zwłaszcza podczas walki z silniejszymi punktami oporu npla, wykorzystując ten czas w maksymalnym stopniu na zaopatrywanie pododdziałów, udzielanie pomocy medycznej ewakuację rannych i porażonych oraz udzielanie pomocy technicznej uszkodzonym wozom bojowym i pojazdom mechanicznym.

W działaniach obronnych pododdziały tyłowe batalionu rozmieszczają się za ugrupowaniem bojowym batalionu. Pluton medyczny winien znajdować się bliżej wojsk walczących, w miejscu ukrytym, zapewniającym mu nieprzerwaną pracę. W obronie oprócz rejonu zasadniczego, wyznacza się zawsze zapasowy rejon rozmieszczenia, który powinien odpowiadać warunkom dogodnego rozwinięcia bpm.

W obronie pododdziały tyłowe batalionu zmierzają rejon rozmieszczenia wtedy, gdy batalion przechodzi na kolejną rubież obrony oraz w wypadku skażenia rejonu rozmieszczenia, powstania pożaru i wykrycia miejsca rozmieszczenia przez npla.

Wyznaczenie, przygotowanie i ochrona dróg dowozu i ewakuacji ma zasadnicze znaczenie dla terminowego zabezpieczenia tyłowego pododdziałów batalionu. Dogodne drogi dowozu i ewakuacji umożliwiają szybki dowóz wszystkich rodzajów środków materiałowych do pododdziałów, a także szybką ewakuację rannych i porażonych oraz uszkodzonego sprzętu technicznego. Drogę dowozu i ewakuacji oraz dojazdu do poszczególnych pododdziałów i stanowisk ogniowych /SO/ wyznacza dowódca /szef sztabu/ batalionu. W wypadku braku dróg dowódca batalionu wyznacza drogę na przełaj, którą przygotowuje się do ruchu transportu samochodowego. Jeżeli na kierunku działania batalionu przebiega zaplanowana pułkowa droga dowozu i ewakuacji, to należy ją wykorzystywać jako drogę batalionową. Za utrzymanie batalionowej drogi dowozu i ewakuacji odpowiedzialny jest dowódca batalionu.

Ochrona i obrona tyłów jest ważnym elementem organizacji tyłów. Ma ona na celu zabezpieczenie ich przed zniszczeniem i zapewnienie im ciągłości pracy. Ochronę i obronę tyłów batalionu organizują bezpośrednio dowódcy pododdziałów tyłowych stosownie do zarządzenia szefa sztabu batalionu.

W zarządzeniu takim szef sztabu podaje sposób organizacji ochrony i obrony, sygnały alarmowe oraz ewentualne siły i środki przydzielone do ochrony i obrony. Dowódcy pododdziałów tyłowych po otrzymaniu tych danych przeprowadzają instruktaż z podległym stanem osobowym w sprawie organizacji ochrony i obrony tyłów, nakazując wykonanie przedsięwzięć związanych z ukryciem pojazdów mechanicznych i wykonaniem ukryć /szczelin/ dla ludzi oraz wyznaczają posterunki, ustalają sygnały i znaki umówione. Każdy żołnierz wchodzący w skład tyłów musi znać sygnały alarmowe i sposób postępowania na dany sygnał. Od należytej zorganizowanej ochrony i obrony tyłów zależy ich bezpieczeństwo i ciągłość pracy.

VII. DOWODZENIE TYŁAMI BATALIONU

Dowodzenie tyłami batalionu jest częścią składową dowodzenia batalionem i wyraża się w ciągłym kierowaniu pododdziałami tyłowymi w zakresie materiałowego, technicznego i medycznego zabezpieczenia batalionu.

Dowodzenie tyłami batalionu powinno zapewnić:

- terminowe przygotowanie, dostarczenie i wydanie gorącej strawy i należności suchej pododdziałom batalionu;
- terminowe dostarczenie do pododdziałów batalionu innych środków materiałowych przydzielonych z pułku;
- należyłą organizację udzielania pomocy medycznej oraz ewakuację rannych i porażonych z pododdziałów batalionu;
- należyłą organizację obsługi technicznego i przeprowadzania drobnych napraw uszkodzonego sprzętu technicznego;
- przegrupowanie pododdziałów tyłowych batalionu za walczącymi pododdziałami, stosownie do zaistniałej sytuacji bojowej.

Tyłami batalionu dowodzi dowódca batalionu poprzez szefa sztabu batalionu. Podstawą dowodzenia tyłami batalionu jest decyzja dowódcy do działań bojowych i wytyczne dotyczące tyłowego zabezpieczenia pododdziałów batalionu oraz rozkaz /zarządzenie/ kwatermistrzowski pułku.

W wytycznych dowódca batalionu podaje rejon i sposób rozmieszczenia oraz przegrupowania pododdziałów tyłowych, drogi dowozu i ewakuacji, terminy przygotowania i dowozu gorącej strawy, miejsce, czas i kolejność tankowania wozów bojowych i pojazdów mechanicznych, rubież przekazywania do pododdziałów z transportu pułku środków materiałowych, a szczególnie amunicji, sposób udzielania pomocy medycznej i ewakuacji rannych, terminy i kolejność przeprowadzania obsługi technicznej oraz ewakuacji uszkodzonego sprzętu.

Dowódca batalionu podejmując decyzje do działań bojowych powinien uwzględnić stan pododdziałów tyłowych oraz stan zabezpieczenia materiałowego, technicznego i medycznego pododdziałów batalionu.

Szef sztabu batalionu na podstawie wytycznych dowódcy batalionu i rozkazu /zarządzenie/ kwatermistrzowskiego pułku opracowuje wnioski do decyzji dowódcy w zakresie zabezpieczenia tyłowego działań bojowych.

Dowódca batalionu w końcowej części zadań bojowych dla pododdziałów, stawia również zadania w zakresie zabezpieczenia tyłowego działań batalionu.

Po postawieniu zadań bojowych przez dowódcę batalionu, szef sztabu zabezpiecza wykonanie zadań stojących przed pododdziałami tyłowymi batalionu, a w miarę potrzeby wydaje dowódcom pododdziałów tyłowych dodatkowe zarządzenia. O wykonaniu swych zadań dowódcy pododdziałów tyłowych meldują w nakazanym czasie szefowi sztabu batalionu. W toku walki szef sztabu batalionu dowodzi pododdziałami tyłowymi poprzez wydawanie krótkich ustnych zarządzeń, a jednocześnie informuje ich o sytuacji bojowej.

Dowódca /szef sztabu/ batalionu, w zależności od sytuacji bojowej i warunków terenowych, utrzymuje łączność z pododdziałami tyłowymi za pomocą sygnałów i znaków umówionych oraz środków ruchomych /technicznych środków łączności pododdziały tyłowe bowiem nie posiadają/.

Należyte dowodzenie tyłami batalionu zapewni terminowość i ciągłość zabezpieczenia materiałowego, technicznego i medycznego, a tym samym pozwoli na wykonanie zadań, które stawiane są pododdziałom tyłowym w działaniach bojowych.

LITERATURA:

1. Regulamin walki wojsk lądowych /batalion, kompania/ szEd1 254/65.
2. Instrukcja o organizacji i pracy tyłów taktycznych. Szt. Kwat. 60/67.
3. Skrypt - zabezpieczenie tyłowe kp /kcz/ bp /bcz/ w działaniach bojowych.

OPRACOWAŁ:

SPRAWDZIŁ:

ppłk dypl. M.GRODZKI

ppłk dr L.MUCHA

Wykonano w 200 egz.
Egz.Nr 1-200 Bibl.Tajna
Wyk.ppłk GRODZKI
Druk II.W.dn,9.08.69 r.
Nr.Ks.01100/01943/WW
Kor. E.T.

